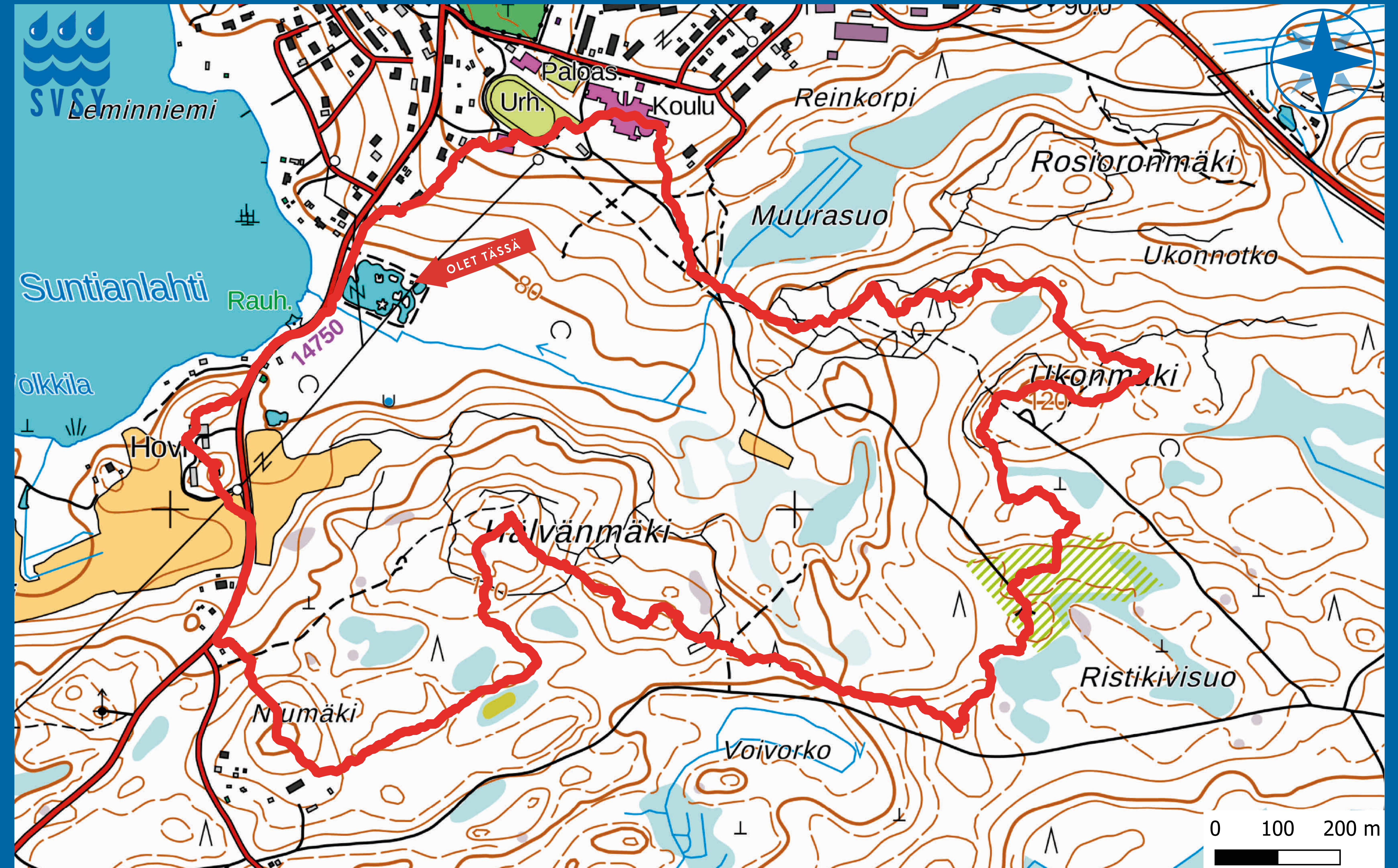

VALUMA-ALUE SUNTIANLAHTI

ETELÄ-KARJALA ON TUNNETTU KAUNIISTA VESISTÖISTÄÄN,
JOIDEN RAVINNEKUORMAA PIENENTÄMÄÄN ON RAKENNETTU
VESIENSUOJELUKOSTEIKOITA.

Vesiensuojelun ohella rakennettujen kosteikkojen tuottamia palveluita ovat eroosiotorjunta, ilmastonmuutoksen ehkäisy, kasvihuonekaasujen vähentäminen hiilensidonnalla ilmakehästä, ojituksen negatiivisten ympäristövaikutuksen vähentäminen, maa- ja vesiluonnon monimuotoisuuden edistäminen sekä tulvien hallinta ja ehkäisy. Kosteikkojen rakentamisen ja kunnostamisen eduiksi luetaan myös elinympäristöjen luominen kosteikoista riippuvaisille eliölajeille ja virkistyskäyttö ihmisille.

Kosteikoista puhuttaessa olennaisena osana on kohteen yläpuolinen valuma-alue. Valuma-alueen maankäyttöratkaisut vaikuttavat valuma-alueelta vesien mukana kulkeutuvaan kuormitukseen. Valuma-alueilla on jokaisella omat erityispiirteensä: toimintaan vaikuttaa maankäytön ohella korkeuserot, maaperä ja valunta, kasvillisuus ja haihdunta, muut vesistöt ja niihin liittyvä virtaama, sekä suodanta ja pohjavesi. Luonnontilaisiltakin maa-alueilta aiheutuu vesistökuormitusta luonnonhuuhtoumana.

Hajakuormitusta vesistöihin aiheuttavat luonnonhuuhtouman ja laskeuman lisäksi metsätalous, maatalous, haja-asutus ja hulevedet. Pistemäiset kuormituslähteet on tarkoin määriteltävissä. Tällaisia kuormittajia ovat yhdyskuntajätevedet, teollisuus ja esimerkiksi turvetuotanto. Kuormitus vaihtelee kuormituslähteittäin ja sen voimakkuus ja ajallinen kesto vaihtelee. Esimerkiksi metsätaloudessa vesistökuormitusta syntyy metsähakkuista, ojituksista ja lannoituksista ja vaikutus voi näkyä toimenpiteestä riippuen vuosista vuosikymmeniin.

Maataloudessa kuormitus vaihtelee ajallisesti ja peltokohtaisesti: kuormitus riippuu erityisesti syksyllä tehtävistä muokkauksista ja toimenpiteistä sekä peltojen kasvipeitteisyydestä. Suurin osa peltojen eroosiosta tapahtuu kasvukauden ulkopuolella ja vaihtelee vuosittain säiden ja hydrologian mukaan. Maan orgaanisen hiilen, kasvukunnon ja rakenteen parantaminen vähentää eroosioriskiä ja parantaa kykyä pidättää vettä ja ravinteita.

Haja-asutuksen kuormitukseen voidaan vaikuttaa kiinteistöjen jätevesijärjestelmillä. Rakennettujen maa-alueiden sade- ja lumensulamisvesistä muodostuvien hulevesien kuormituksesta vain pieni osa puhdistetaan ennen niiden päätymistä vesistöön. Pistemäisten lähteiden kuormitusta on saatu viime vuosikymmeninä vähennettyä esimerkiksi jätevedenpuhdistamoiden kehittymisen myötä. Pistemäisistä kuormittajista turvetuotanto voi aiheuttaa paikallisesti merkittävää vesistökuormitusta. Teollisuuden kuormitukseen vaikuttaa se, miten suljettu veden kierto prosessissa on.

SUNTIANLAHDEN KOSTEIKKO

Suntianlahden kosteikko sijaitsee Lemmin kirkonkylällä Lahnajärven rannalla ja on erinomainen lähiretkelykohde. Sunnianlahti tarjoaa luontoretkeilylle hyvän mahdollisuuden tarkkailla kosteikolla esiintyviä loppilintuja, sammakkoeläimiä sekä vesiselkärangattomia. Sunnianlahden kosteikko on pinta-alaltaan 1,1 ha kokoinen. Se on maalajiltaan suurimmaksi osaksi hienoa hietaa, mutta pientä osaa alueesta kattaa myös hiekkamoreeni. Kosteikosta vedet laskevat Lahnajärveen.

Suntianlahden valuma-alue on noin 89 ha kokoinen. Valuma-alue koostuu suurimmaksi osin moreenista ja kalliomaasta, mutta siellä tavataan myös hienojakoisempia maalajeja kuten hienoa hietaa, savea sekä turvetta. Kosteikon valuma-alueella on suurimmaksi osaksi metsää, mutta siellä sijaitsee myös runsaasti asutusta, hautausmaa ja entinen kaatopaikka. Virtausreitti vedelle

valuma-alueella on pisimmillään noin 2 km. Valuma-alueella maa on korkeimmillaan 122 m ja matalimmillaan 76 m merenpinnasta. Metsää ja metsätaloutta valuma-alueella on heti kosteikon läheisyydessä. Lähimmiltä pelloilta vesi kulkee kosteikolle noin 400 m matkan.

Suntianlahden kosteikko on rakennettu Kuuksenenselkä kuntoon -hankkeessa vuonna 2016. Syksyllä 2022 Sunnianlahdelle lisättiin VESMO-hankkeen toimesta matalan veden alueita sekä kasvatettiin alueen vesipinta-alaa. Kosteikolle lisättiin myös pesiä vesilinnuille. Näiden toimenpiteiden tavoitteina on lisätä sopivia elinympäristöjä vesiselkärangattomille, sammakkoeläimille sekä vesilinnuille ja kehittää kosteikon monimuotoisuutta edelleen. Monimuotoisuuden lisääntyessä ajatellaan myös ravinteiden ja hiilen siirtyvän eliöiden mukana luonnon kierto.